ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

Λόης Παπαδόπουλος
Νίκος Πατσαβός
Γιώργος Ρυμενίδης

2012-2013

Rem Koolhaas
«Τι απέγινε με την πολεοδομία;»,
στο *Μετάπολις* 1, (1997): 40.

Η αρχιτεκτονική κάποτε έχτιζε παλάτια στην άμμο. Τώρα κολυμπάει στη θάλασσα που τα παρέσυρε μακριά.

ΕΚΦΩΝΗΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΔΙΑ ΓΥΜΝΟΥ ΟΦΘΑΛΜΟΥ

ΘΚ0609

Σε ένα κείμενο (≈1500 λέξεις) επιχειρείστε να περιγράψετε *χωρικές* συνήθειες και πρακτικές οι οποίες —αν και, ή ίσως, ακριβώς, επειδή— επιτελούνται σε συνθήκες εκκωφαντικής επαναληψιμότητας, καθίστανται αόρατες.

Παραδείγματος χάριν εστιάστε την προσοχή σας και σχολιάστε ένα *χωρικό* περιστατικό

(
μια μετακόμιση
τη διευθέτηση ενός δωματίου
τη διάταξη ενός χώρου για πάρτυ
τον εκδρομικό εξοπλισμό
τη χωρική συνθήκη των γενικών συνελεύσεων,
των εργαστηριακών μαθημάτων,
του κυλικείου,
του πράσινου έξω από το κτίριο της σχολής
...
τις γλάστρες, ντουλάπες, σκουπίδια, μπουγάδες κ.τ.λ. στο μπαλκόνι του ακάλυπτου...
)

που πέρασε απαρατήρητο, γιατί θεωρήθηκε σαν κάτι απολύτως φυσικό ή σα να μην άξιζε τον κόπο να σκεφτεί κανείς γι' αυτό,

ή

επιχειρείστε να εντοπίσετε, να ξανασκεφτείτε, να ερμηνεύσετε
μια μονιμότερη *χωρική* συνθήκη που οργανώνει τις ρουτίνες
της προσωπικής, φοιτητικής ή, ευρύτερα, της κοινωνικής
ζωής σας στο σπίτι, στη σχολή, στην πόλη αλλά παραμένει
αθέατη –γιατί έχει απορροφηθεί μέσα στο αυτονόητο και
το προφανές– σαν κάτι που έτσι γίνεται γενικώς και που
δε χρειάζεται ( ) να σκεφτούμε και να αποφασίσουμε γι' αυτό

(
η βραδινή έξοδος
η αύρα των σκοτεινών, εγκατειλημμένων περιοχών της
πόλης
ο συνωστιμένος δρόμος της μητρόπολης
...
τα δημοφιλή τοπία των διπλωματικών εργασιών
η σκηνογραφία της αξιοκρατίας στις αδιάβλητες πανελλήνιες
εισαγωγικές εξετάσεις
...
η ερημική παραλία
οι διακοπές
το ταξίδι
...
η μαγεία των σκοτεινών διατυπώσεων
οι χωρικές μεταφορές στον καθημερινό, τον επιστημονικό,
τον πολιτικό λόγο
ο φορμαλισμός της εκπαιδευτικής, της πολιτικής, της
προσωπικής επικοινωνίας
),

Η άσκηση
δεν αποσκοπεί στη συγγραφή μιας (εξαντλητικής) εγκυκλοπαιδικής διερεύνησης, που θα τεκμηριώσει όλες τις πιθανές πτυχές του ζητήματος, που θα επιλέξετε.
Η άσκηση
θέλει να ενθαρρύνει τη διατύπωση (ακόμη και) των πιο επισφαλών ή παρακινδυνευμένων ερμηνειών ή κριτικών ερμηνευτικών υποθέσεων.
Η άσκηση
επιδιώκει να εντοπίσει, κάτω από την επιφάνεια των πραγμάτων, συστήματα σχέσεων, σημασίες και κοινωνικές επιλογές, που επεξηγούν ή/και αποδομούν εδραιωμένες πεποιθήσεις, κωδικοποιήσεις, υπονοούμενα και βεβαιότητες, κάτι, που μας περιβάλλει,

καθώς αναπαράγεται μέσα στην αδράνεια αλλά και τον ίλιγγο των κοινωνικών συμβάσεων.

Bill Hillier, Adrian Leaman, "The Man-environment Paradigm and its Paradoxes", in *AD* 8, (1973): 507.

A paradigm is any structure of ideas, scientific and philosophical, that we take for granted in order to do research. Because we must take some such structure for granted, paradigmatic ideas tend to become invisible.
We forget that they are there, and regard them as natural.
Only occasionally are they brought into question and perhaps replaced.
The related notions of "organism" and "environment" constitute such a paradigm base.
Translated into the sciences of man they become the "man-environment paradigm", which is much more problematic than it appears at first sight.
In fact it contains anomalies, which appear in research as unresolvable paradoxes.
In a profound sense, the concept of environment itself obstructs the development of a relevant theory for environmental analysis.